

7. เหตุผลนำไปสู่การยอมรับอะฮ์ย
เมื่อบุคคลหนึ่งมั่นใจผ่านตรรกะและหลักฐาน
ว่าอิสลามคือศาสนาที่แท้จริง เหตุผลเองก็
ชี้ให้เห็นเขายอมรับคำสอนทั้งหมดของ
อิสลาม แม้ว่าปัญญาบาวประการจะอยู่นอก
เหนือความเข้าใจของมนุษย์

8. ทศนะของนักวิชาการอิสลามสมัย ก่อน

นักวิชาการอิสลาม อิบน์ ตัยมียะฮ์ (ค.ศ.
1263-1328) อธิบายว่า:
เหตุผลจำเป็นต่อการแสวงหาความรู้และ
การกระทำที่ดีงาม แต่เพียงเหตุผลอย่าง
เดียวยังไม่เพียงพอ
เมื่อเหตุผลได้รับการส่องสว่างด้วยศรัทธา
และอะฮ์ย มันจึงจะทำงานได้อย่างสมบูรณ์
เช่นเดียวกับดวงตาที่มองเห็นชัดเจนได้เมื่อ
มีแสงสว่าง

9. เหตุผล ศรัทธา และยุคทองของ อิสลาม

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 8 ถึงศตวรรษที่ 14 โลก
มุสลิมรุ่งเรืองด้านวิทยาศาสตร์และ
วัฒนธรรม

การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ถูกมองว่าเป็น
พรจากพระเจ้า ไม่ใช่ภัยคุกคามต่อศรัทธา
ต่างจากคริสต์ศาสนาในยุคกลาง อิสลาม
ไม่เคยวางศรัทธาไว้ตรงข้ามกับเหตุผล

10. อิสลามในโลกสมัยใหม่

แม้ในปัจจุบัน หลักคำสอนทางศาสนาหลาย
ประการยังประสบปัญหาเมื่อต้องผ่านการ
พิจารณาด้วยเหตุผล

แนวคิดอย่าง “ตรีเอกานุภาพ” ทำให้
หลายคนตั้งคำถามถึงความสอดคล้องทาง
ตรรกะ

การเน้นย้ำของอิสลามในเรื่องเอกเทวนิยม
บริสุทธิ์และความสอดคล้องทางเหตุผล ยัง
คงดึงดูดผู้แสวงหาความจริงจนถึงวันนี้

สารสุดท้าย

อิสลามสอนว่าเหตุผลและอะฮ์ยทำงานร่วม
กัน

พระเจ้าทรงลี้ลับให้มนุษย์คิด

ศรัทธาไม่ได้อ่อนแอลงด้วยเหตุผล แต่กลับ
แข็งแกร่งขึ้นด้วยตรรกะและการไตร่ตรอง
ผ่านเหตุผลและศาสนา อิสลามช่วยให้ผู้
ศรัทธาดำเนินชีวิตอย่างมั่นใจในโลกที่
เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ในอิสลาม เหตุผลไม่ใช่ศัตรูของศรัทธา
แต่คือพันธมิตรที่แข็งแกร่งที่สุดของศรัทธา

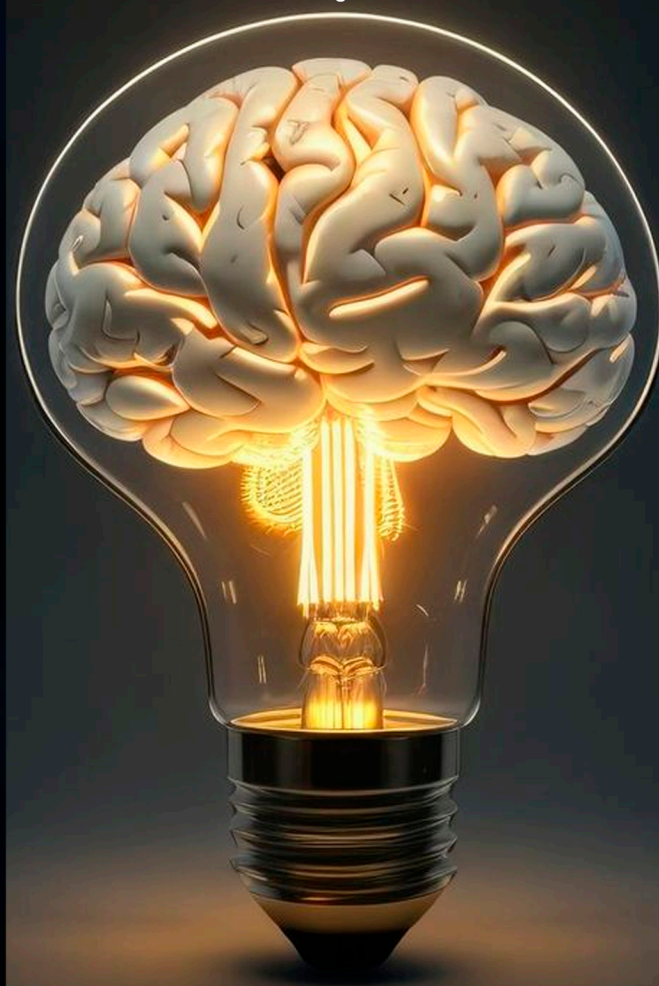

 callingthai.org

ศูนย์เรียนรู้อิสลาม

เหตุผลกับศาสนา: อิสลามยืนอยู่ตรงไหน?

1. เหตุผลและศาสนาเป็นส่วตรงข้ามกัน หรือไม่?

หลายคนเข้าใจว่าศรัทธาและเหตุผลขัดแย้ง
กัน

ศรัทธามักถูกนิยามว่าเป็นความเชื่อที่
ปราศจากหลักฐาน

ส่วนเหตุผลคือการคิดอย่างมีตรรกะและ
การตัดสินใจอย่างถูกต้อง
อิสลามท้าทายสมมติฐานนี้ โดยยืนยันว่า
เหตุผลเป็นองค์ประกอบพื้นฐานและจำเป็น
ของศรัทธา

2. อะฮ์ยแรกเริ่ม: อ่านและคิด

โองการแรกที่ถูกประทานแก่ท่านศาสดามุฮัมมัด -ขอพรและความสันติจงมีแด่ท่าน- เน้น
ย้ำถึงการอ่าน การเรียนรู้ และการ
ใคร่ครวญ:

“จงอ่านเถิด ในนามแห่งพระเจ้าของเจ้า
ผู้ทรงสร้าง” (อัลกุรอาน 96:1)

ตลอดทั้งอัลกุรอาน ผู้ศรัทธาถูกกระตุ้นซ้ำ
แล้วซ้ำเล่าให้คิดและไตร่ตรอง:

“นี่คือคัมภีร์อันเปี่ยมด้วยพรที่เราได้ประทาน
แก่เจ้า เพื่อให้ผู้มีปัญญาเข้าใจได้ใคร่ครวญ
โองการของมัน” (38:29)

“เหล่านี้คือตัวอย่างที่เราเสนอแก่มนุษยชาติ
เพื่อให้พวกเขาได้ใคร่ครวญ” (59:21)

3. เหตุผลคือของขวัญจากพระเจ้า

ความสามารถในการใช้เหตุผลเป็นพรที่
พระเจ้าประทานแก่มนุษย์

การคิด การให้เหตุผล และการไตร่ตรอง
เป็นส่วนสำคัญของศรัทธา

หากปราศจากความรู้และความเข้าใจ
มนุษย์อาจไม่รู้จักรับรู้พระเจ้า หรืออาจเคารพ
บูชาพระองค์ในวิธีที่ผิดหรือถูกห้าม

4. ความรู้เหตุผลและความหลงผิด

อัลกุรอานมักเชื่อมโยงความรู้เหตุผลกับ:
การปฏิเสธศรัทธา

ความหน้าไหว้หลังหลอก

การตั้งภาคี

“หากพวกเราได้ฟังหรือได้ใช้เหตุผล เราคง
ไม่อยู่ในหมู่ผู้เป็นชาวนรกที่ลุ่มลึก”
(67:10)

“เจ้าคิดว่าพวกเขาเป็นหนึ่งเดียวกัน แต่
แท้จริงหัวใจของพวกเขาแตกแยก นั่นเป็น
เพราะพวกเขาเป็นชนที่ไม่เข้าใจ” (59:14)

การขาดเหตุผลทำให้มนุษย์ไม่สามารถรับรู้
ความจริง และไม่เห็นคุณค่าของศาสนา

5. อิสลามไม่ใช่ศรัทธาแบบมืดบอด

อิสลามไม่เรียกร้องให้เชื่อโดยปราศจากหลักฐาน

ผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมถูกเชิญให้:

ตรวจสอบหลักฐานที่อิสลามนำเสนอ
คิดอย่างมีวิจารณญาณ

ตัดสินใจบนพื้นฐานของความรู้

แม้แต่มุสลิมเองก็ถูกเตือนให้หลีกเลี่ยงความ
คิดที่ไร้เหตุผลหรือไม่เป็นตรรกะ เพราะอาจ
นำไปสู่ความผิดพลาดและบาป

6. เหตุผลและขอบเขตของความรู้

มนุษย์

เหตุผลสอนให้เราตระหนักว่าความรู้ของ
มนุษย์มีขอบเขตจำกัด

มีความจริงบางประการที่อยู่เหนือการ
รับรู้ของมนุษย์ ซึ่งในอิสลามเรียกว่า
“ลี้ลับเร้นลับ”

ความจริงเหล่านี้ถูกรับไว้เพราะมาจาก
พระเจ้า

ขณะเดียวกัน เหตุผลช่วยให้เราสรุปได้อย่าง
มั่นใจว่า:

พระเจ้าทรงสร้างจักรวาล

และทรงกำหนดให้มันดำเนินไปตามกฎ
สากล

“แท้จริง ในการสร้างฟากฟ้าและแผ่นดิน
...มีสัญญาณสำหรับผู้ที่ใช้เหตุผล”
(2:164)